

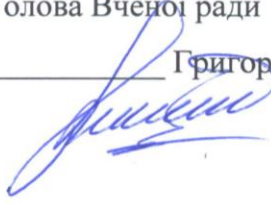
МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВІННИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ЕКОНОМІКИ ТА УПРАВЛІННЯ
Факультет економіки, інформаційних технологій та сфери обслуговування

ЗАТВЕРДЖЕНО

Рішенням Вченої ради
Вінницького національного
аграрного університету
« 17 » березня 2025 р.

Протокол № 9

Голова Вченої ради

_____ Григорій КАЛЕТНИК

ЗАТВЕРДЖУЮ

Ректор Вінницького національного
аграрного університету

Віктор МАЗУР
« 17 » березня 2025 р.

ПРОГРАМА

фахового вступного випробування

для здобуття другого (магістерського) рівня вищої освіти
за спеціальністю С1 Економіка та міжнародні економічні відносини

Вінниця 2025

Програму підготували: Хаєцька О.П., к.е.н., доцент, завідувач кафедри економіки та підприємницької діяльності, Томашук І.В., д.ф.е., доцент кафедри економіки та підприємницької діяльності.

Рекомендовано до видання Вченою радою ВНАУ
(протокол від « 17 » березня 2025 р. № 9)

Схвалено науково-методичною комісією ВНАУ
(протокол від « 14 » березня 2025 р. № 7)

Рекомендовано до видання Вченою радою ННІ економіки та управління
(протокол від « 12 » березня 2025 р. № 6)

Схвалено навчально-методичною комісією ННІ економіки та управління
(протокол від « 10 » березня 2025 р. № 5)

ЗМІСТ

ВСТУП	4
1. Мета фахового вступного випробування	4
2. Характеристика змісту програми	5
3. Вимоги до здібностей і підготовленості здобувачів	9
4. Порядок проведення фахового вступного випробування	9
5. Структура завдання фахового вступного випробування	9
6. Критерії оцінювання фахового вступного випробування	10
7. Рекомендована література	11
Додаток. Зразок виконання завдання фахового вступного випробування	14

ВСТУП

Освітньо-професійна програма підготовки здобувачів вищої освіти на другому (магістерському) рівні забезпечує одночасне здобуття повної вищої освіти за спеціальністю Економіка та міжнародні економічні відносини на базі відповідної освітньо-професійної програми підготовки бакалавра, спеціаліста чи магістра. Освітньо-професійна програма підготовки здобувачів вищої освіти на другому (магістерському) рівні реалізується у Вінницькому національному аграрному університеті (нормативний термін навчання – 1 рік 4 місяці).

Особи, які успішно пройшли державну атестацію, отримують документи встановленого зразка про здобуття повної вищої освіти за спеціальністю Економіка та міжнародні економічні відносини.

Освітньо-професійна програма підготовки здобувачів вищої освіти на другому (магістерському) рівні включає поглиблену фундаментальну, гуманітарну, соціально-економічну, спеціальну фахову та практичну підготовку.

1. МЕТОЮ ТА ЗАВДАННЯМ ВСТУПНИХ ВИПРОБУВАНЬ абітурієнтів на базі отриманого освітнього ступеня вищого рівня освіти є визначення їх знань та вмінь, які вони одержали внаслідок освоєння відповідної освітньо-професійної програми підготовки, а також визначення рівня їх спроможності засвоєння освітньої програми другого (магістерського) рівня вищої освіти.

Абітурієнт зобов'язаний продемонструвати базові знання з циклів підготовки у відповідності до навчального плану.

2. ХАРАКТЕРИСТИКА ЗМІСТУ ПРОГРАМИ

Програма вступних випробувань побудована у відповідності до другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю економіка та міжнародні економічні відносини з урахуванням фахових базових знань та вмінь попереднього освітнього ступеня. Фахові вступні випробування побудовані у формі письмових тестових завдань на базі навчальних дисциплін: мікроекономіка, макроекономіка, економіка підприємства, міжнародні економічні відносини.

Мікроекономіка

1. Ключові терміни та поняття мікроекономіки.
2. Проблема обмеженості ресурсів і необхідності вибору.
3. Попит і закон попиту, аналіз змін попиту та величини попиту.
4. Пропозиція і закон пропозиції, аналіз змін пропозиції та величини пропозиції.
5. Побудова моделей ринкової рівноваги та оцінка впливу різних факторів на зміни попиту та пропозиції.
6. Поняття еластичності, її види.
7. Корисність в економічній науці і проблема її виміру. Функція корисності, сукупна і гранична корисність.
8. Бюджетне обмеження та можливості споживача.
9. Рівновага споживача.
10. Постійні, змінні, сукупні витрати виробництва.
11. Середні і граничні витрати виробництва у короткостроковому і довгостроковому періодах.
12. Параметри функціонування підприємства як мікроекономічної моделі.
13. Суть виробництва. Виробнича функція.
14. Сукупний, середній та граничний продукт, їх взаємозв'язки.
15. Сутність ринкової структури. Види ринкових структур.
16. Суть, ознаки та умови функціонування ринку досконалої конкуренції.
17. Умови рівноваги фірми-досконалого конкурента у довгостроковому і короткостроковому періодах.
18. Види монополій. Суспільні втрати від діяльності монополіста.
19. Умови рівноваги монополіста у довгостроковому і короткостроковому періодах.

20. Характерні ознаки монополістичної конкуренції. Нецінова конкуренція в умовах монополістичної конкуренції.

21. Умови рівноваги виробника у довгостроковому і короткостроковому періодах.

22. Особливості організації олігопольного ринку. Види олігополій. Економічні наслідки олігополії.

23. Встановлення та порушення загальної економічної рівноваги.

Макроекономіка

1. Суть, завдання та предмет макроекономіки.

2. Основні показники системи національних рахунків та методи їх визначення.

3. Валовий внутрішній продукт (ВВП), методи обчислення. Інші макроекономічні показники

4. Індекси цін та їх види. Номінальний та реальний ВВП.

5. Кейнсіанські функції споживання і заощадження. Гранична схильність до споживання та до заощадження.

6. «Кейнсіанський хрест». Сукупні витрати і потенційний ВВП.

7. Суть та види інвестицій.

8. Цикл ділової активності та його фази.

9. Інфляція: суть, причини виникнення, види та соціально-економічні наслідки.

10. Зайнятість та безробіття, основні вимірники та наслідки безробіття.

11. Товарний ринок.

12. Сукупний попит: суть та структура, цінові та нецінові чинники впливу на сукупний попит.

13. Сукупна пропозиція в короткостроковому та довгостроковому періодах.

14. Рівновага сукупного попиту та сукупної пропозиції в короткостроковому та довгостроковому періодах.

15. Держава в системі макроекономічного регулювання

16. Одночасна рівновага на товарному та грошовому ринках: модель IS-LM.

17. Грошовий ринок та його агрегати. Попит на гроші.

18. Грошова база, грошовий мультиплікатор і грошова пропозиція.

19. Темпи та фактори економічного зростання.

20. Принцип абсолютної та порівняльної переваги.

21. Міжнародна торгівля: необхідність та роль у розвитку національної економіки.

Економіка підприємства

1. Підприємство. Стратегія діяльності підприємства, порядок та етапи розроблення, стратегічні альтернативи.

2. Види підприємств та їх об'єднань.

3. Середовище господарювання підприємства. Поняття виробничої структури та соціальної інфраструктури підприємства.

4. Планування: сутність та різновиди планів підприємства.

5. Основний капітал та оборотний капітал. Нематеріальні ресурси та нематеріальні активи: сутність, види та амортизація.

6. Інновації: сутність, різновиди та інноваційний процес.

7. Собівартість продукції та кошторис витрат.

8. Ціна на продукцію, різновиди цін.

9. Персонал підприємства, категорії персоналу. Мотивація персоналу.

10. Суб'єкти соціально-трудових відносин: держава, роботодавці та наймані працівники.

11. Витрати підприємства і собівартість продукції, ціна та ціноутворення

12. Ресурсний потенціал підприємства та його ефективність

13. Матеріально-технічне забезпечення підприємств

14. Інвестиційно-інноваційна діяльність підприємства

15. Фінансово-економічні результати діяльності підприємства

16. Ефективність та конкурентоспроможність підприємства

Міжнародні економічні відносини

1. Міжнародна економічна система: сутність та її елементи.

2. Міжнародний поділ праці.

3. Міжнародні економічні відносини, суб'єкти, об'єкти та структурні рівні міжнародних економічних відносин.

4. Форми міжнародних економічних відносин.

5. Міжнародна торгівля товарами, міжнародна торгівля послугами.

6. Міжнародний рух капіталу.

7. Міжнародна міграція робочої сили.

8. Міжнародне науково-технічне співробітництво.

9. Міжнародні валютно-фінансові та кредитні відносини.

10. Теорії міжнародної торгівлі. Форми, методи та показники міжнародної торгівлі товарами.
11. Поняття та форми міжнародної торгівлі.
12. Методи міжнародної торгівлі товарами.
13. Регулювання міжнародної торгівлі товарами та послугами: тарифні та нетарифні інструменти торговельної політики за класифікацією.
14. Форми і чинники міжнародного руху капіталу. Міжнародний інвестиційний ринок: сутність, специфіка, структура.
15. Міжнародний ринок облігацій. Ринок похідних інструментів.
16. Інвестиційна привабливість та система показників, що її характеризують.
17. Сутність технологій і міжнародного технологічного трансферу.
18. Пріоритетні напрями розвитку міжнародного технологічного обміну для України.
19. Валюта: поняття та види. Типи валютних систем.
20. Міжнародний кредит: поняття, функції та форми.

3. ВИМОГИ ДО ЗДІБНОСТЕЙ І ПІДГОТОВЛЕНOSTІ ВСТУПНИКІВ

Для участі у фахових вступних випробуваннях допускаються вступники, які подали відповідні документи, згідно Правил прийому Вінницького національного аграрного університету.

Фахове вступне випробування проводиться з метою перевірки рівня знань, умінь та навичок особи з навчальних дисциплін за програмою вищого навчального закладу.

Здобувачі мають здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в економічній сфері, які характеризуються комплексністю та невизначеністю умов, що передбачає застосування теорій та методів економічної науки.

4. ПОРЯДОК ПРОВЕДЕННЯ ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ

Програма вступного випробування побудована у відповідності до другого (магістерського) рівня вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Економіка» зі спеціальності С1 Економіка та міжнародні економічні відносини побудована з урахуванням базових знань та вмінь набутих при освоєнні освітніх компонент освітнього ступеня бакалавр, магістр та освітньо-кваліфікаційного ступеня спеціаліст. Фахові вступні випробування побудовані у формі тестових завдань на базі навчальних дисциплін, які є обов'язковими для здобуття наступного рівня вищої освіти та відповідають програмі предметного тесту з Економіки та міжнародної економіки ЄФВВ, передбачають когнітивні знання для відповіді на запитання з дисциплін: мікроекономіка, макроекономіка, економіка підприємства та міжнародні економічні відносини. Загальний час на виконання тестових завдань складає 60 хвилин, максимальна кількість балів, що отримує здобувач, складає 200 балів.

5. СТРУКТУРА ЗАВДАННЯ ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ

Фахове вступне випробування складається із 40 тестових завдань із різних дисциплін фахової підготовки, на які слід дати відповідь у письмовій формі. Завдання побудовано з вибором однієї правильної відповіді має основу і чотири варіанти відповіді, з яких лише один варіант правильний.

6. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ

Підсумкова сума балів вступника, до якої входять результати оцінювання його знань, умінь, навичок, здібностей з конкурсних предметів, творчих конкурсів, фахових екзаменів та інші показники, передбачена Умовами прийому та Правилами прийому до вищого навчального закладу.

Знання та вміння, продемонстровані абітурієнтом на вступному фаховому випробуванні незалежно від форми проведення, оцінюються за прийнятою в університеті 100-бальною шкалою (від 100 до 200 балів). Кожна правильна відповідь на тестові завдання 5 балів.

Критерії оцінювання вступного фахового випробування для здобуття другого (магістерського) рівня вищої освіти на основі освітнього ступеня «бакалавр», «магістр» та освітньо-кваліфікаційного «спеціаліст», за спеціальністю С1 Економіка та міжнародних економічних відносин наведено нижче:

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ВСТУПНОГО ФАХОВОГО ВИПРОБУВАННЯ

<i>Завдання</i>	<i>Бали</i>
Тестові завдання з мікроекономіки (1-10)	по 5 балів за кожний
Тестові завдання з мікроекономіки (1-10)	по 5 балів за кожний
Тестові завдання з економіки підприємства (1-10)	по 5 балів за кожний
Тестові завдання з міжнародних економічних відносин (1-10)	по 5 балів за кожний
Максимальна кількість балів 200	

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ

<i>Бали</i>	<i>Оцінка</i>
175-200	Відмінно
150-174	Дуже добре
125-149	Добре
100-124	Задовільно
0-99	Незадовільно

7. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

- з дисципліни «Мікроекономіка»

1. Tomashuk I., Khaietska O., Boltovska L. Analysis of investment activities in the agricultural sector of Ukraine, determination of factors and ways of its activation. *Baltic Journal of Economic Studies*. 2024. Vol. 10. № 3. P. 340-352. DOI: <https://doi.org/10.30525/2256-0742/2024-10-3-340-352>
2. Chikov I., Khaietska O., Okhota Yu., Titov D., Prygotsky V., Nitsenko V. Modeling of the synthetic indicator of competitiveness of agricultural enterprises: a methodological approach to the use of neural network tools. *Financial and credit activity: Problems of Theory and Practice* 2023. Vol. 5. № 52. P. 222-242. DOI: <https://doi.org/10.55643/fcaptp.5.52.2023.4149> URL: <https://fkd.net.ua/index.php/fkd/article/view/4149>
3. Базілінська, О.Я., Мінін О.В. Мікроекономіка: навч. посіб. М-во освіти і науки України. 3-є вид., перероб. і доп. К., 2019. 348 с.
4. Байрачна Н. І., Задорожний З. В. Мікроекономіка: підручник для студентів економічних спеціальностей. Тернопіль: Економічна думка, 2020. 388 с.
5. Будаговська С., Кілієвич О., Луніна І. та ін. Мікроекономіка і макроекономіка: Підручник для студентів екон. спец. закл. освіти: У 2 ч. К. Основи, 2017. 517 с.
6. Буряк П. Ю. Мікроекономіка: навч. посіб. Львів: ЛНУ ім. І. Франка, 2021. 400 с.
7. Косік А.Ф. Гронтковська Г. Е. Мікроекономіка: Навчальний посібник. К: Центр навчальної літератури, 2014. 416 с.
8. Хаєцька О.П. Аналіз проблем та перспектив зовнішньої торгівлі України з країнами ЄС. *Економіка, фінанси, менеджмент: актуальні питання науки і практики*. 2021. № 4 (58). С. 132-149. DOI: 10.37128/2411-4413-2021-4-9. URL: <http://efm.vsau.org/uk/particles/analiz-problem-i-perspektiv-zovnishn-oyi-torgivli-ukrayini-z-krayinami-yes>.
9. Хаєцька О.П. Інноваційно-інвестиційне забезпечення розвитку аграрного сектору економіки України. *Економіка, фінанси, менеджмент: актуальні питання науки і практики*. 2024. № 2 (68). С. 123-141. DOI: 10.37128/2411-4413-2024-2-8
10. Хаєцька О.П., Лояніч В.О. Забезпечення продовольчої безпеки України в умовах війни. *Ефективна економіка*. 2023. № 6. DOI: <http://doi.org/10.32702/2307-2105.2023.6.47>

- з дисципліни «Макроекономіка»

1. Хаєцька О.П. Аналіз проблем та перспектив зовнішньої торгівлі України з країнами ЄС. *Економіка, фінанси, менеджмент: актуальні питання науки і практики*. 2021. № 4 (58). С. 132-149. DOI: 10.37128/2411-4413-2021-4-9. URL: <http://efm.vsau.org/uk/particles/analiz-problem-i-perspektiv-zovnishn-oyi-torgivli-ukrayini-z-krayinami-yes>.

2. Аналітична економія: макроекономіка і мікроекономіка: Навчальний посібник.: У 2 кн. - Кн. 1: Вступ до аналітичної економії. Макроекономіка. За ред. С. Панчишина і П. Островерха. - 4-те вид. випр. І допов. К: Знання, 2016. 723 с.

3. Базилінська О.Я. Макроекономіка: Навч. Посіб. К: Центр навчальної літератури, 2015. 442 с.

4. Базилевич, В.Д. Макроекономіка: підручник. 4-те вид., перероб. і доп.. - Київ: Знання, 2018. 743 с.

5. Мікроекономіка і макроекономіка: Підручник для студентів екон. спец. зал. освіти: У 2 ч. За ред. С.Будаговська, О. Кілієвич, І. Луніна та ін.; За заг. Ред.. С. Будаговської.. - К.: Вид-во Соломії Павличко «Основи», 2017. 517с.

6. Осіпова Л.В., Хаєцька О.П. Міжнародна міграція робочої сили в умовах глобального розвитку. *Економіка та суспільство*. 2024. № 60. DOI: 10.32782/2524-0072/2024-60-22

7. Козакова О.М. Макроекономіка. Підручник. Одеса: Одеський національний політехнічний університет, 2018. 400 с.

8. Хаєцька О.П. Основні макроекономічні показники та їх вплив на зростання добробуту населення України. Збірник тез доповідей Міжнародної науково-практичної конференції «Сучасний стан та перспективи розвитку економіки, обліку, менеджменту, фінансів та права» (Полтава, 26 січня 2019 р.). Полтава: ЦФЕНД, 2019. Ч.2. С. 53-55.

9. Хаєцька О.П. Особливості економічного зростання в Україні та світі. *Ефективна економіка*. 2019. № 10. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua>

10. Tomashuk I., Khaietska O., Boltovska L. Analysis of investment activities in the agricultural sector of Ukraine, determination of factors and ways of its activation. *Baltic Journal of Economic Studies*. 2024. Vol. 10. № 3. P. 340-352. DOI: <https://doi.org/10.30525/2256-0742/2024-10-3-340-352>

- з дисципліни «Економіка підприємства»

1. Галушка З.І., Поченчук Г.М. Економіка: теорія і практика. Підручник. Чернівці: Чернів. нац. ун-т. 2020. 232 с.

2. Дюк А.А. Формування організаційно-економічного потенціалу стратегічного розвитку підприємств за умов трансформаційних перетворень. *Причорноморські економічні студії*. 2018. № 26 Ч. 1 С. 139-144.

3. Економіка підприємства : підручник під заг. ред. д.е.н., проф. Ковальської Л.Л. та проф. Кривов'язюка І.В. Київ : Видавничий дім «Кондор», 2020. 700 с.

4. Економіка підприємства. Л.Л. Лазебник, В.В. Гурочкіна, Л.В. Слюсарєва та ін. ; за заг. ред. Л.Л. Лазебник. Ірпінь : Університет ДФС України, 2021. 426 с.

5. Коломієць Т.В. Роль інформаційних ресурсів у процесі формування інтелектуального капіталу підприємства. *Ефективна економіка*. 2017. № 11. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/>

6. Tomashuk I.V., Tomashuk I.O. Enterprise development strategy: innovation and internal flexibility. [Стратегія розвитку підприємства: інновації та внутрішня гнучкість]. *Colloquium-journal*. 2021. № 3 (90). Vol. 4. P. 51-66.

7. Томашук І.В. Вплив агропромислової інтеграції на підвищення ефективності виробництва та переробки сільськогосподарської продукції. *Управління змінами та інновації*. 2023. № 5. С. 33-43. DOI: <https://doi.org/10.32782/СМІ/20232-5-6>

8. Томашук І.В., Хаєцька О.П. Вплив аграрного сектору економіки на сталий розвиток сільських територій. *Економіка та суспільство*. 2022. № 40. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-40-1>

9. Хаєцька О.П. Стратегічні пріоритети розвитку підприємництва в Україні. *Економіка та управління АПК*. 2018. № 2. (140). С. 122-131.

- з дисципліни «Міжнародні економічні відносини»

1. Крисоватий А.І., Зварич Р.Є., Сохацька О.М. Міжнародні економічні відносини. Електронний ресурс: підручник; за заг. ред. А. І. Крисоватого, Р. Є. Зварича. Тернопіль : ЗУНУ, 2021. 662 с.

2. Боярчук А.І., Огородник Р.П., Плющик І.А., Антофій Н.М., Федорова Н.Є. Міжнародні економічні відносини: Навчальний посібник. Херсон, ТОВ «ВКФ «СТАР» ЛТД», 2018. 374 с.

3. Міжнародні економічні відносини: підручник. За редакцією А. П. Голікова, О. А. Довгаль. Х. : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2014. 602 с.

4. Козик В.В., Панкова Л.А., Огерчук Ю. В. та ін. Міжнародна економіка та міжнародні економічні відносини. Практикум : навч. посіб. 3-тє вид., перероб. і допов. Київ : Знання, 2016. 584 с.

5. Сидоров О.А., Фісуненко Н.О., Альошина Т.В. Світова економіка та міжнародні економічні відносини: підручник. Дніпро: Арт-Прес, 2023. 400 с.

6. Лютак О.М., Баула О.В., Галазюк Н.М., Зелінська О.М., Корольчук Л.В., Кравчук П.Я., Урбан О.А., Полянська Т.О. Міжнародні економічні відносини та світова політика. Частина 1: Навчальний посібник. Луцьк: СПД Гадяк Жанна Володимирівна, друкарня «Волиньполіграф», 2022. 324 с.

7. Міжнародні економічні відносини : навч. посіб. Уклад. : О. І. Заєць, Н. О. Кушнір ; рец. : В. А. Вергун, В. П. Приходько ; М-во освіти і науки України, ДВНЗ «Ужгородський національний університет». Ужгород: Поліграфцентр «Ліра», 2023. 360 с. : табл. Бібліогр.: с. 349-358. ISBN 978-617-596-349-4.

ЗАВДАННЯ ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ
для здобуття другого (магістерського) рівня вищої освіти
за спеціальністю Економіка та міжнародні економічні відносини

Варіант № 1

1. Тестові завдання (10 тестів з дисципліни «Мікроекономіка»)

1. Модель можливого:

- а) є моделлю бюджетного обмеження;
- б) визначає множину наборів товарів, доступних споживачу;
- в) визначає сукупні видатки споживача за певного рівня доходу та даних цін товарів;
- г) всі відповіді правильні.

2. Запитання:

.....
.....

2. Тестові завдання (10 тестів з дисципліни «Макроекономіка»)

1. Грошовий агрегат M2 відрізняється від агрегату M1 на величину:

- а) готівки в обігу;
- б) депозитних сертифікатів банків;
- в) строкових вкладів в ощадних банках;
- г) облігацій державного займу.

2. Запитання:

.....
.....

3. Тестові завдання (10 тестів з дисципліни «Економіка підприємств»)

1. Продуктивність праці – це:

- а) затрати робочої сили;
- б) сукупність властивостей людини як робочої сили;
- в) кількість продукції, випущеної за одиницю часу у розрахунку на одного працюючого.
- г) усі відповіді правильні

2. Запитання:

.....
.....

4. Тестові завдання (10 тестів з дисципліни «Міжнародні економічні відносини»)

1. Вид мита, який нараховується у відсотках до митної вартості товарів чи інших предметів, що обкладаються митом, називається....

- а) адвалерне;
- б) специфічне;
- в) комбіноване;
- немає правильної відповіді

2. Запитання:

.....
.....